

LUNDS BOTANISKA FÖRENING

Detta händer hösten–vintern 2024!

Föredrag och möten

Växter i Mani, södra Peloponnesos – fredag 20 september kl. 19.00

Våren 2025 planerar föreningen att göra en resa till södra Peloponnesos och ikväll berättar Karin Svensson om en del av de växter som vi kommer att möta... Karin har rest i området flertalet gånger och visar bilder på både överdådiga vårblooming och höstblommade lökväxter.

Välkommen till eftersits med förtäring till självkostnadspris på Ekologihuset. Föranmälan till eftersitsen är obligatorisk och görs till >anna.sandkull@odata.se<, senast två dagar före (onsdag). Anmälan är bindande.

Plats: Röda Rummet, Ekologihuset, Sölvegatan 37, Lund.

Kulturväxternas vilda släktingar – fredag 18 oktober kl. 19.00

Anna Palmé arbetar med nordiska vilda kulturväxstsläktingar på NordGen, som bl a förvaltar en fröbank med 33 000 olika fröprover från de nordiska länderna. Anna kommer att berätta om sitt spännande arbete med insamling och bevarande av genetiskt material, men också om NordGens övriga arbete med att bevara viktiga genetiska resurser för framtiden.

Välkommen till eftersits med förtäring till självkostnadspris på Ekologihuset. Föranmälan till eftersitsen är obligatorisk och görs till >anna.sandkull@odata.se<, senast två dagar före (onsdag). Anmälan är bindande.

Plats: Röda Rummet, Ekologihuset, Sölvegatan 37, Lund.

En svensk kärlväxtatlas – fredag 15 november kl. 19.00

Lars Fröberg berättar om Svenska Botaniska Föreningens projekt *En svensk kärlväxtatlas*.

Välkommen till eftersits med förtäring till självkostnadspris på Ekologihuset. Föranmälan till eftersitsen är obligatorisk och görs till >anna.sandkull@odata.se<, senast två dagar före (onsdag). Anmälan är bindande.

Plats: Röda Rummet, Ekologihuset, Sölvegatan 37, Lund.

Beläggsgranskning björn- och grävlingmossor

– lördag 23 november kl. 10.00 – 15.00

Tillsammans med Torbjörn Tyler granskar vi belägg av björn- och grävlingmossor Polytrichaceae insamlade under projektet Skånes mossor. Glöm inte att ta med lunch. Mikroskop finns till utlåning.

Plats: Ängen, Ekologihuset, Sölvegatan 37, Lund.

Kontakt: Torbjörn Tyler, tel. 046-222 42 34.

Beläggsgranskning säckmossor

– lördag 7 december kl. 10.00 – 15.00

Tillsammans med Torbjörn Tyler granskar vi belägg av säckmossor *Calypogeia* insamlade under projektet Skånes mossor. Glöm inte att ta med lunch. Mikroskop finns till utlåning.

Plats: Ängen, Ekologihuset, Sölvegatan 37, Lund.

Kontakt: Torbjörn Tyler, tel. 046-222 42 34.

Världens orkidéer till doft, mat och medicin – lördag 14 december kl. 18.00

Efter sedvanligt glöggmingel denna julfestkväll presenterar Marie Widén några orkidésläkten och arter som användes och används av människor runt om i världen. En ny, intensiv forskning pågår, med överraskande resultat. De som vågar kan smaka på en beprövad dryck efteråt!

Välkommen till eftersits med förtäring till självkostnadspris på Ekologihuset. Föranmälan till eftersitsen är obligatorisk och görs till >anna.sandkull@odata.se<, senast tre dagar före (onsdag). Anmälan är bindande.

Plats: Röda Rummet, Ekologihuset, Sölvegatan 37, Lund.

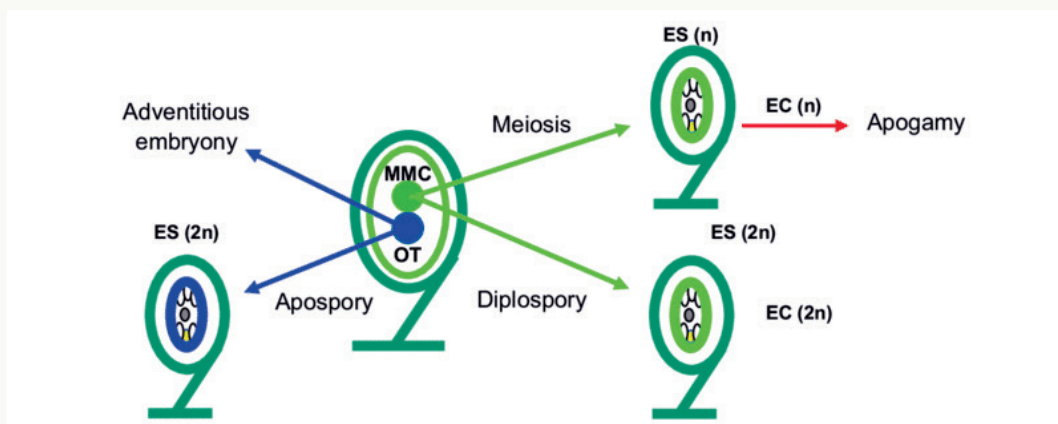
Apomixi – tema med variationer – fredag 24 januari kl. 19.00

Mikael Hedrén kommer att berätta om förmågan att bilda frö utan befruktning, oftast benämnd apomixi, är spridd bland blomväxterna och är särskilt viktig i områden som varit nedisade under senaste istiden, som t.ex. vårt floraområde. Apomixin leder till en avkomma som är identisk med moderplantan och därmed populationer av genetiskt enhetliga individ. Detta förhållande innebär både för- och nackdelar jämfört med sexuella, korsbefruktade växter och även jämfört med kategorin självbefruktare, som i likhet med apomikter också bildar frön från en enda moderplanta.

Apomixi har uppkommit vid flera oberoende tillfällen och skiljer sig i viktiga detaljer mellan olika grupper. Han kommer att berätta om de mest betydelsefulla skillnaderna och kommer att exemplifiera dessa genom att gå igenom hur apomixin fungerar inom några olika växtsläkten, främst sådana som jag har jobbat med själv: *Nigritella* dvs. brunkulla och dess släktingar, *Sorbus* rönnar och oxlar samt *Rubus* sect. *Corylifolii* krypbjörnbär.

Välkommen till eftersits med förtäring till självkostnadspris på Ekologihuset. Föranmälan till eftersitsen är obligatorisk och görs till >anna.sandkull@odata.se<, senast två dagar före (onsdag). Anmälan är bindande.

Plats: Röda Rummet, Ekologihuset, Sölvegatan 37, Lund.

Skånes Flora nu på Botanikportalen

Nu kan du hitta alla kartor och artbeskrivningar från Skånes Flora. Arterna och deras utbredning på Botanikportalen (><https://botanikportalen.se/floror><). Det är inte bara vår flora som finns här, utan även ett tiotal andra provinsfloror är utlagda på portalen.

På Botanikportalen finns inte bara ett stort antal floror som kan glädja alla botanikintresserade. Här kan alla även ta del av mängder av foton och bestämningsnycklar, leta efter artiklar i äldre häften av SBT, enkelt hitta observationer från Artportalen och mycket mera. Så har du ännu inte upptäckt Botanikportalen, besök den och du kommer hitta mycket att glädjas åt!

Exkursioner

De Vilda Blommornas Dag

Söndagen den 16 juni är det *De vilda blommornas dag*. Det är exkursioner i de flesta kommuner i Skåne, se ><https://dvbd.se><.

Klosterängshöjden – söndag 16 juni kl. 18.00

Klosterängshöjden i nordöstra Lund är ett nytt parkområde anlagt på stora mängder schaktmassor. Här finns en intressant och rik ruderatmarksflora som är under utveckling. Stefan Andersson guidar och berättar om områdets flora.

Samling: Vid busshållplatsen "Utsättaregränden", Klosterängsvägen.

Kontakt: Stefan Andersson, >stefan.andersson@biol.lu.se<.

Holma ängar – tisdag 23 juli kl. 18.00

Under ledning av Torbjörn Tyler vandrar vi över Holma Ängar och studerar typiska arter för detta stora slätterängsområde som nyligen blivit biotopsskyddsområde.

Samling: Holma ängar norr om Höör. Samling vid Holma gård.

Kontakt: Torbjörn Tyler, >torbjorn.tyler@biol.lu.se<.

Havssäv i inlandet

– lördag 10 augusti kl. 09.00

Havssäv *Bolboschoenus maritimus* har delats upp i 5 arter i Europa (*Ann. Bot. Fenn.* 44 (2007) 81). Ett herbarieex från Söderåsen (från 1907) har bestämts till *B. yagara* men inga sentida uppgifter finns. *B. laticarpus* har rapporterats från Bornholm. På denna exkursion kommer vi att söka efter havssäv på inlandslokaler från Artportalen.

Samling: Kemientrums P-plats kl. 09.00. Medtag fika.

Kontakt: Ulf Ryde, >Ulf.Ryde@compchem.lu.se<.

Floraväktariexkursion – lördag 17 augusti

Vi kommer att leta rödlistade växter i Båstad kommun. På floraväktarexkursion, som kommer att ledas av Charlotte Wigermo, kommer vi att leta efter möjliga arter så här sent på säsongen. Samlingsplats och vilka arter som vi ska leta efter kommer senare till de som anmält sig.

Anmälan är obligatorisk eftersom mat ska beställas. Det går bra att åka kommunalt om man först förvissas sig om att det finns plats i någon bil vid samlingsplatsen.

Efter avslutad exkursion bjuder föreningen aktiva floraväktare på middag, antingen på lämplig restaurang eller i fält.

Obligatorisk föransmälan: Senast 1 augusti till >charlotte.wigermo@gmail.com<, 0733-77 90 80.

Dunörtsexkursion i Malmö – lördag 31 augusti kl. 10.00

Vi tittar på arter inom det svåra släktet *Epilobium* på ruderatplatser i Malmö.

Samling: Vid Lokstallarna, infart från Bulltoftavägen (RT90 O13258, N61676) kl. 10.00.

Kontakt: Lars Fröberg, tel. 0768-48 99 45.

Mossor för nybörjare vid Skryllegården – söndag 8 september kl. 10.40

Vi bekantar oss med vanliga skogsmossor i Skrylle under ledning av Staffan Nilsson. Lämplig utfärd för dig som ännu inte kan så mycket om mossor men vill börja bekanta dig med deras mångfald, eller vill repetera grunderna. Vi är ute i två timmar.

Plats: Samling utanför Naturum vid Skryllegården 10.40 (buss 159 anländer från Lund kl. 10.33).

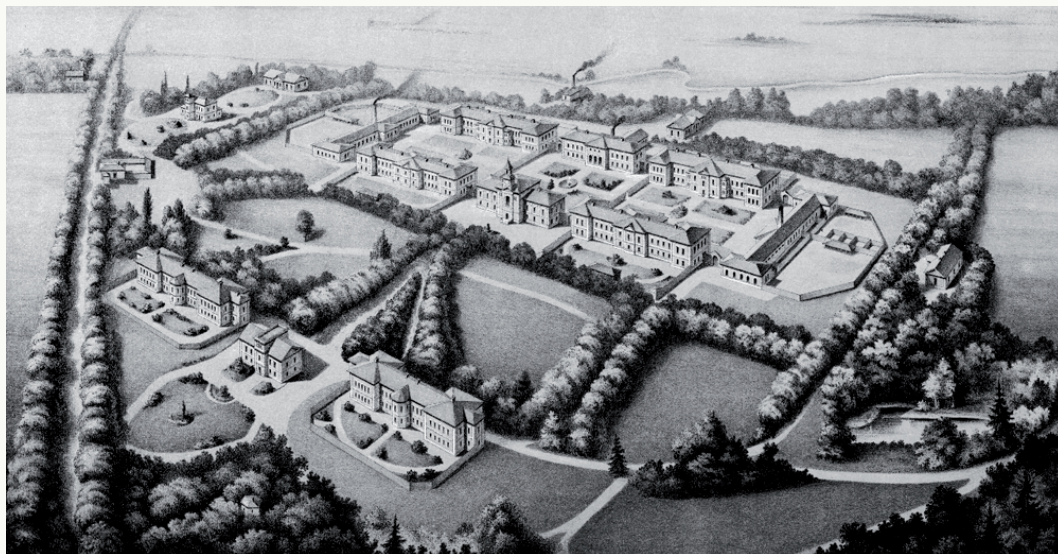
Kontakt: Staffan Nilsson, tel. 0738-43 34 94.

Sankt Lars-parken – onsdag 11 september kl. 17.30

Vi tittar på floran i Sankt Lars-parken och dess omgivning. Parken ligger i södra Lund vid Høje å, och här fanns förr Sankt Lars sjukhus som började byggas på 1870-talet. I parken finns gott om gamla träd och varierande miljöer.

Samling: Busshållplats Lund Sankt Lars kl. 17.30. Tidtabellen är vid programläggningen inte känd, och ankommer en buss strax därefter börjar vi lite senare.

Kontakt: Tomas Persson, >tomasp@gmx.com<.

Betraktandet af denna storartade anstalt, med all därå nedlagd kostnad och omsorg, väckte hos människovännen känslor af sann glädje, då han i tanken jemförde förr och nu. Han glädde sig öfver att den tiden var förgången, då den stackars vaninnige behandlade värre än brottlingar eller nästan som oskälliga djur. Lunds Weckoblad juni 1879

Studiecirkel mossor med början hösten 2024 – start torsdag 12 september kl. 17.30

Hösten 2024 arrangeras på nytt en studiecirkel om mossor för nybörjare på Studieförbundet i Eslöv (intill järnvägsstationen). Cirkeln leds av Staffan Nilsson och består av inneträffar på kvällstid varvat med exkursioner.

Inomhusträffarna infaller på torsdagskvällar kl. 17.30–20.30. Sju träffar varannan vecka med start den 12 september. Inneträffarna består av föreläsningar och studier av insamlade mossor vid mikroskop.

Uteträffarna är till för att vi ska uppleva mossor och deras livsmiljöer i fält. Det blir fem utfärder, där vi först koncentrerar oss på vanliga arter för att senare besöka mer artrika miljöer. Exkursionerna infaller lördagarna 21 september, 5 oktober, 19 oktober, 2 november och 16 november. Samåkning från Lund.

Anmälan till cirkeln görs via Studieförbundet och öppnar någon gång under sommaren. Det går bra att intresseanmäla sig till >staffan.u.nilsson@gmail.com<, för att bli informerad när anmälan öppnar. För den som redan kan en del om mossor (från egna studier eller tidigare deltagande i mosskurser) går det bra att endast följa med på exkursionerna. Kontakta i så fall Staffan på >staffan.u.nilsson@gmail.com<.

För de som kan en del om mossor redan och vill fokusera på att mer självständigt lära sig nyckla med hjälp av bestämmningslitteratur vid mikroskop finns fortsättningscirkeln som leds av Torbjörn Tyler, också den på Studieförbundet i Eslöv, men på onsdagskvällar.

Mossinventeringsläger – 27 september till 2 oktober

Alltsedan projekt Skånes mossor startade har vi anordnat årliga inventeringsläger. Mellan den 27 september och 2 oktober 2024 kommer vi att inventera ett antal rutor på Österlen i den sydöstligaste delen av Skåne. Förläggningen blir på Tygegården som ligger i Hagestad naturreservat mellan Kåseberga och Sandhammaren. Tygegården är en scoutgård som även fungerar som vandrarhem. Här finns många sängplatser, ett rymligt kök för självhushållning och en stor samlingshall.

På dagarna inventerar vi i smågrupper. Du som ännu inte kan så mycket om mossor kommer därför att ha möjlighet att följa med en mera erfaren inventerare. På kvällarna samlas vi och hjälps åt att bestämma alla insamlade belägg.

Du är välkommen även om du inte har möjlighet att vara med alla dagar. Fredagen 27/9 är endast ankomstdag. Anmälan gör du senast måndagen den 16 september till Torbjörn Tyler >Torbjörn.Tyler@biol.lu.se<. 046-222 42 34. OBS sista anmälningsdag !

Mossor i Ignaberga kalkbrott – lördag 12 oktober kl. 10.00

Exkursion till Ignaberga kalkbrott under ledning av Carl-Axel Andersson för att tillsammans studera den artrika mossfloran i den gamla tälten.

Plats: Samling vid Vinslövs station kl. 10.00 för gemensam färd till kalkbrottet.

Kontakt: Carl-Axel Andersson, tel. 0736-90 65 69.

Mossor på Lernacken – lördag 9 november kl. 10.00

På den blottade kalkleran på Lernacken utanför Malmö finns en spännande mossvärld i miniatyr som vi utforskar tillsammans med Nellie Linander. Vi kommer att krypa runt och beskåda åtskilliga små akrokarpa mossor.

Plats: : Samling på p-platsen längst i väster på Utsiktsvägen i Limhamn, norr om brofästet, kl. 10.00.

Kontakt: Nellie Linander, tel. 0702-31 00 33.

Floravandringar i Kristianstad

De vilda blommorna dag

söndag 16 juni

Lyngsjö – Kalkfuktängarna och de sandiga trädorna kring Lyngsjön är floristiska pärlor så här på försommaren.

Samling: Lyngsjö kyrka kl. 10.00.

Golfbanan i Åhus – Att njuta av den omväxlande sandfloran på golfbanan denna dag, är sedan många år tillbaka en trevlig tradition.

Samling: vid klubbhuset kl. 14.00.

Brantbälla i Bromölla – Naturbetesmarkerna kring de vackra stenhällarna på Brantahalla har en överdådig försommarflora.

Samling: Samåkningsparkeringen vid Dalaskolan (Folkets Husgatan) kl. 10.00.

Allarp, Ivösjön – tisdag 25 juni kl.18.00

Invid Ivösjön nordväst om Allarp finns en vacker strandäng som säkert många inte tidigare haft glädjen att besöka. Så ta chansen denna sommarkväll och kom med och njut av artrika fuktängar, kärr och stränder. Kanske kan vi tillsammans leta upp hartmansstarr, ett hotat halvgräs som det kan vara svårt att få ögonen på bland alla andra rara växter.

Samling: Byn Allarp ligger några kilometer norr om Bromölla. Vi samlas på den öppna planen som du har på höger hand 300 m efter bron över kanalen mellan Levräsjön och Ivösjön.

Söndre klack – torsdag 11 juli kl.18.00

Söndre klack är ett naturskönt naturreservat där Forsakarsbäcken ringlar fram i dalbotten. I de sandiga branterna finns några av landets finaste sandstäppslokaler. Här växer ett överflöd av arter som sandnejlika, tofsäxing och grådådra. Kanske hittar vi även den rara sandlusernen med sina egendomligt vridna, krokborstiga frukter.

Samling: Söndreklacksvägen längs i väster (infart vid Degebergaskolan/Granbaren).

Horna Sandar och Horna grushåla – onsdag 24 juli kl.18.00

De torra, sandiga trädesmarkerna strax väster om Åhus är en betagande syn på högsommaren när arter som hedblomster, baktimjan, sandvita och axveronika blommar. I den f.d. sandtäkten samsas torrängsarter med fuktmarksarter där grundvattnet tränger upp. Vi kan även förvänta oss åtskilliga kulturspridda växter i den gamla täkten. Vilka, får du reda på denna varma, soliga sommarkväll.

Samling: P-platsen vid Furehovs idrottsplats i Åhus.

Härlövstippen – torsdag 15 augusti kl.18.00

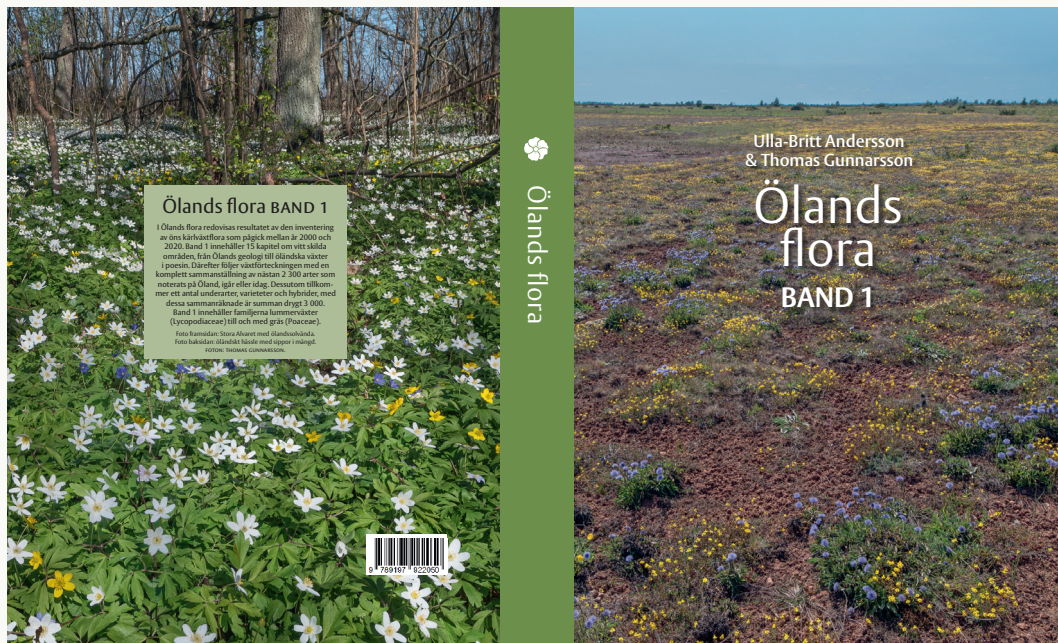
Det är alltid så spännande att botanisera på gamla tippar då man aldrig kan veta vad som dyker upp. Tippen är nedlagd sedan många år tillbaka, men än går det att hitta många växter som har sitt ursprung i främmande länder. Några försvinner snabbt, andra blir ett naturligt inslag i vår flora, medan några trivs så bra hos oss att vi betraktar dem som invasiva.

Samling: vid infarten till f.d. Härlövstippen i SV (Rörvägen längst i väster).

Kontaktpersoner vid vandringarna i Kristianstad:

Agnetha Björklund, tel. 070-695 66 49 & Kjell-Arne Olsson, tel. 073-745 49 94

Ölands flora

Ölands flora BAND 1

Ölands flora redovisas resultatet av den inventering av öns kärnväxtflora som pågick mellan år 2000 och 2020. Band 1 innehåller 15 kapitel om vitt skilda områden. För Ölands geologi till äländska växter i poesi. Där efter följer växtförteckningen med en komplett sammanställning av nästan 2 300 arter som noterats på Öland, igår eller idag. Dessutom tillkommer ett antal underarter, varieteter och hybrid, med dessa sammanräknade är summan drygt 3 000. Band 1 innehåller familjerna karnemväxter (Cyclopodiaceae) till och med gräs (Poaceae).

Foto Ramstedt: Stina Ahareit med Ölandsöändan.
Foto bakatid: Ålandsk lokal med toppar i mängd.
©: 2024: Svenska botaniker.

Ölands flora

Ulla-Britt Andersson
& Thomas Gunnarsson

Ölands flora BAND 1

Hur många olika maskrosor finns det på Öland? Vilka arter har ökat mest jämfört med äldre inventeringar? Vilka växtmiljöer är mest hotade på dagens Öland? Hur kan geologin förklara var olika arter förekommer? Vilka poeter har inspirerats av öns unika flora och natur? Detta är några av de vitt skilda frågeställningar som du får svar på när du läser Ölands flora. I två band på sammanlagt över 1 500 sidor presenteras den totalinventering av Ölands kärnväxtflora som genomfördes åren 2000 till 2020. Drygt 30 personer var engagerade i projektet, alla på ideell basis. Ölands Botaniska Förening (ÖBF) samordnade projektet och 26 maj släpps boken. Drygt 2 300 arter presenteras med uppgifter om i vilka miljöer de växer, var på Öland de förekommer, om de ökar eller minskar mm. De flesta arter har utbredningskartor och många foton av både växter och miljöer gör att du blir inspirerad att ta dig ut i landskapet. Boken, som är tryckt i två band, kommer att finnas tillgänglig via de stora nätbokhandlarna. Den kommer också att finnas till direktförsäljning och avhämtning hos ÖBF (>olandsflora.se<) och Svenska Botaniska Föreningen (>svenskbotanik.se<). Priset vid direktförsäljning är endast 450 kr.

P.S. Det finns ungefär 250 olika arter maskrosor på Öland!

Folkbildarpriset 2024

Studieförbundet har tilldelat LBF årets Folkbildarpris. Det glädjer oss mycket! Motiveringen är välformulerad och träffar mitt i prick:

Vi har valt ut denna förening då vi vill ge stöd åt deras viktiga verksamhet som florans beskyddare i en tid då klimatbotet är ytterst påtagligt och vi anser att föreningen fyller en viktig och folkbildande instans i samhället.

Lunds Botaniska Förening

... bildades redan 1858 och är landets äldsta botaniska förening. Det är en ideell förening som vänder sig till alla botaniskt intresserade och har därför blivit en naturlig sammanslutning för både amatör- och fackbotanister. Från att från början haft till syfte att främja botaniken "främst i Lund med omnejd", är LBF sedan många år tillbaka den regionala botaniska föreningen i Skåne. LBF anordnar exkursioner, föredrag och kurser samt driver flera landskapsomfattande inventeringsprojekt. Vidare ger föreningen ut tidskriften *Botaniska Notiser* och ansvarar för Floraväktarverksamheten i Skåne.

Botaniska Notiser

Botaniska Notiser har givits ut sedan 1839 och är därigenom en av världens äldsta botaniska tidskrifter. Den kommer ut med fyra intressanta och innehållsrika häften per år (ca 160 sidor/år). *Botaniska Notiser* får alla som är medlemmar i LBF. På vår hemsida kan du som medlem även ta del av äldre häften. Föreningen har beslutat att utvidga omfattningen av tidskriften: Vi välkomnar artiklar av botanisk relevans från hela Sverige, inte bara från Skåne. Artiklar av mer internationellt intresse kan ges en engelsk sammanfattning.

Floraväktarna i Skåne

Floraväktarna är ett ideellt nätverk av naturintresserade personer som bevakar våra hotade kärlväxter genom återkommande besök på deras växtplats. Då noteras antalet exemplar av växten, förändringar, hot mot växtplatsen etc.

Enligt *Rödlistade arter i Sverige 2020* finns drygt 200 hotade kärlväxter i Skåne. Hotade arter är sådana som klassats som akut hotade (CR), starkt hotade (EN) eller sårbara (VU).

Vill Du bli floraväktare och hjälpa till med att skydda och bevara en eller flera växtplatser? Det behövs en insats av många och det finns plats för både Dig med nyväckt intresse och för Dig med lång och gedigen erfarenhet. Det viktiga är ett genuint naturintresse. Det är inte svårt att vara floraväktare och alla är välkomna att hjälpa till!

Om du är intresserad att bli floraväktare, för någon art eller något område, kontakta Charlotte Wigermo, 073-377 90 80 eller
E-post: >info@lundsbotaniska.se<

Projekt Skånes Mossor

För drygt 15 år sedan startade Lunds Botaniska Förening ett nytt, omfattande floraprojekt i Skåne: Projekt Skånes Mossor. Syftet med detta projekt är att göra en heltäckande inventering av alla arter av mossor i landskapet.

Skåne har en mycket rik mossflora med drygt 650 kända arter. Projekt Skånes Mossor anordnar årliga inventeringsläger. Under inventeringen har en mängd spännande fynd av mossor, både nya arter för Skåne och återfynd av arter som inte setts till under mycket lång tid, gjorts och presenterats i Botaniska Notiser.

Mycket mer om **LBF** hittar du på vår hemsida: >www.lundsbotaniska.se<
Följ oss även genom gruppen "Skånes blommor" på Facebook!

Välkommen att bli medlem!

Medlemsavgiften för år 2024 är 175:- (men endast 50:- om du är yngre än 30 år! Utlandsmedlemmar 275:-). Medlemsavgiften för hel familj är 200:- (man erhåller en tidskrift per familj).

Medlemsavgiften kan sättas in på Bankgiro 864-7950, men nu kan du även enkelt och behändigt swisha avgiften till 123 095 91 30. Ange namn, adress och gärna E-postadress. Såväl enskilda personer som institutioner är välkomna.

Nya medlemmar uppmanas att vid inbetalning av medlemsavgift skicka en medlemsanmälan till >info@lundsbotaniska.se<.

Du som redan är medlem, glöm inte att betala avgiften för 2024!